

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постановою загальних зборів

НАПрН України

від 26.03.2021 р. № 12-21

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НА 2021-2025 РОКИ**

ВСТУП

Стратегія розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки (далі – Стратегія) визначає пріоритетні напрями, основні завдання та принципи подальшого розвитку академії, наукового забезпечення модернізації державно-правових відносин в Україні, сприяння зростанню рівня правової культури населення.

В сучасних умовах державно-правового розвитку головною місією Національної академії правових наук України має стати наукове забезпечення модернізації державно-правових відносин в Україні, основних напрямів правової політики у сфері організації та діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних і судових органів, правового супроводження євроінтеграційного розвитку України, розбудови громадянського суспільства, утвердження та розвитку інституту прав людини і основоположних свобод, сприяння зростанню інтелектуального потенціалу українського народу.

Реалізація цих завдань можлива за рахунок:

- утвердження Національної академії правових наук України як провідного вітчизняного науково-експертного центру у сфері формування та реалізації державно-правової політики;

- участі в удосконаленні національної правової системи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку України;

- підготовки практичних рекомендацій щодо вдосконалення діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних і судових органів

- зміцнення наукового потенціалу Національної академії правових наук України, розширення предметної сфери фундаментальних і прикладних наукових досліджень, спрямованих на пріоритетні для держави напрями науки, інноваційний розвиток держави і суспільства, а також подальше забезпечення координації таких досліджень;

- активізації науково-експертної та науково-методичної роботи задля підвищення якості нормопроектувальної та правозастосовної діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних та судових органів;

- активної інтеграції Національної академії правових наук України в міжнародний науковий та Європейський дослідницький простір, подальше розширення міжнародного співробітництва в науковій, освітній, інноваційній діяльності;

- забезпечення постійного професійного зростання та творчого потенціалу науковців Національної академії правових наук України, досягнення рівня світових кваліфікаційних вимог;

- впровадження сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій у наукову діяльність структурних підрозділів та президії Національної академії

правових наук України, забезпечення проведення просвітницької та видавничої діяльності;

Стратегія містить пріоритетні напрями та основні завдання розвитку Національної академії правових наук України на найближчі п'ять років у наступних сферах: фундаментальні та прикладні наукові дослідження; зв'язки з органами законодавчої, виконавчої та судової гілками влади; співпраця з місцевими органами державної влади та органами місцевого самоврядування; інформаційна політика, просвітницька та видавнича діяльність; розвиток юридичної освіти; міжнародне наукове співробітництво; співпраця з Національною академією наук України та галузевими національними академіями; інтеграція науки та освіти; оптимізація вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень; планування та координація наукових досліджень; фінансово-економічне, матеріально-технічне забезпечення та здійснення внутрішнього контролю; кадрове забезпечення, підвищення престижу наукової праці.

В сучасних умовах трансформації українського суспільства й держави при визначенні стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021 – 2025 роки було враховано особливості та положення відповідних нормативно-правових актів, зокрема законів України «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про вищу освіту».

Стратегія розвитку Національної академії правових наук України на 2021 – 2025 роки розроблена відповідно до програмних нормативно-правових актів, зокрема Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України 25 серпня 2015 року, № 501; Указу Президента України від 30 вересня 2019 року №722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 року №392, Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року №695; Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 526-р.

I. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ТА ПРИКЛАДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ПРАВА

1.1. Правові механізми забезпечення і захисту прав та свобод людини.

1. Світоглядні та методологічні проблеми праворозуміння, підвищення правової свідомості та правової культури в контексті євроінтеграції та глобалізації.

2. Права людини, демократія та верховенство права як основоположні цінності сучасного світу (світоглядно-методологічні аспекти).

3. Удосконалення правових механізмів забезпечення та захисту прав людини та громадянина (теоретико-методологічні та прикладні аспекти).

4. Проблеми оптимізації функціонування в Україні інституту конституційної скарги громадян.

5. Особливості утвердження доктрини прав людини в національній правовій системі.

6. Міжнародні стандарти та державно-юридичні засоби забезпечення прав людини в Україні.

7. Рішення Європейського суду з прав людини в механізмі забезпечення та захисту прав і свобод людини та громадянина.

8. Вплив практики Суду Європейського Союзу на дотримання державою прав, свобод та інтересів людини.

9. Проблеми посилення та збільшення у правовій системі України ролі конституційного судового нормоконтролю щодо забезпечення прав людини і основоположних свобод передбачених статтею 6 Європейської Конвенції та іншими міжнародними актами.

10. Бізнес і права людини. Правові засоби захисту прав людини від порушень з боку бізнесу.

11. Обмеження та захист прав людини в умовах пандемії, збройних конфліктів, надзвичайних станів.

12. Захист прав дитини в умовах інформаційної глобалізації та розбудови інформаційного суспільства.

13. Новітні права людини: дискусійні питання. Біоетика, генна інженерія та репродуктивні права.

14. Проблеми належного соціального забезпечення людини та гарантії реалізації її прав.

15. Юридичні гарантії забезпечення прав людини на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

16. Захист прав селян та забезпечення виконання Декларації ООН «Про права селян та інших осіб, що працюють у сільських регіонах».

17. Пошук та забезпечення балансу публічних інтересів держави та прав, свобод та інтересів людини.

18. Удосконалення правових механізмів реформування сфери охорони здоров'я на засадах сучасних тенденцій балансу прав людини та публічних інтересів.

1.2. Удосконалення національної правової системи та її адаптації до європейського права.

1. Удосконалення інституційного механізму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.
2. Європейська інтеграція як чинник еволюції правової системи України.
3. Проблеми збереження національної правової ідентичності в умовах процесу глобалізації та регіональної інтеграції.
4. Проблеми наближення законодавства України до права ЄС відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
5. Європейська традиція права як чинник модернізації правової системи України.
6. Права і свободи людини в умовах поглиблення інтеграційних процесів.
7. Правовий вимір розвитку сучасних регіональних систем безпеки у XXI столітті.
8. Законодавче забезпечення виконання рішень та використання практики Суду Європейського Союзу.
9. Проблеми та шляхи приведення вітчизняного законодавства у відповідність із положеннями європейських договорів за участю України.

1.3. Правове забезпечення державного будівництва та розвитку політичної системи.

1. Проблеми та перспективи конституційно-правової реформи в Україні.
2. Становлення та тенденції розвитку сучасного конституціоналізму.
3. Конституційно-правова відповідальність суддів Конституційного Суду України: види і форми.
4. Конституційно-правове регулювання народовладдя в Україні.
5. Конституційно-правові засади взаємовідносин держави та громадянського суспільства.
6. Проблеми розвитку парламентаризму в Україні.
7. Конституційно-правові основи розвитку політичної системи в Україні.
8. Правове забезпечення адміністративної реформи в умовах становлення та розвитку сучасного українського конституціоналізму.
9. Проблеми оптимізації конституційного судового контролю за прийняттям і використанням кратно норм, які стимулюють службу державного апарату органів законодавчої та виконавчої влади.
10. Конституційно-правове регулювання механізму реалізації публічної влади в Україні.

11. Доктринальне забезпечення законодавчого регулювання адміністративної процедури.
12. Удосконалення правового регулювання функціонування публічної служби в Україні.
13. Удосконалення адміністративно-правового регулювання у сфері участі громадян в управлінні державними справами.
14. Правове забезпечення реформи публічного адміністрування на місцевому і регіональному рівнях.
15. Розвиток публічного адміністрування в Україні в умовах цифровізації.
16. Правове забезпечення розмежування повноважень органів державної влади.
17. Удосконалення адміністративної діяльності суб'єктів владних повноважень.

1.4. Правове забезпечення реформи територіальної організації влади та місцевого самоврядування.

1. Конституційно-правові засади реформи децентралізації влади в Україні.
2. Проблеми правового регулювання системно-структурної організації місцевого самоврядування.
3. Доктринальне забезпечення модернізації правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування.
4. Концептуальні засади та організаційно-правовий механізм оновлення адміністративно-територіального устрою в Україні.
5. Методологічні засади моделювання організації муніципальної влади в Україні.
6. Модернізація локальних форм партисипативної демократії.
7. Проблеми дублювання повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування та їх розмежування між рівнями та органами за принципом субсидіарності.
8. Оновлення правового механізму державного контролю та нагляду за здійсненням місцевого самоврядування в Україні.
9. Правові проблеми забезпечення співробітництва територіальних громад та соціально-економічного розвитку територій: системний підхід.
10. Правові аспекти функціонально-компетенційної організації муніципальної влади.
11. Інституційно-правова характеристика муніципально-правової відповідальності.
12. Удосконалення правового регулювання гарантій місцевого самоврядування в Україні.
13. Муніципальне нормотворення в Україні.
14. Проблеми функціонування об'єднаних територіальних громад та забезпечення їх фінансової самостійності.

15. Формування нової територіальної основи для діяльності органів влади на рівні громад та районів.

16. Створення належної ресурсної бази для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування.

1.5. Поглиблення приватноправових засад функціонування громадянського суспільства в умовах євроінтеграції.

1. Розвиток теоретико-методологічних засад приватного права крізь призму прав і законних інтересів особи.

2. Оновлення (рекодифікація) цивільного законодавства в контексті гармонізації сучасного європейського приватного права.

3. Імплементация міжнародно-правових інструментів регулювання приватно-правових відносин в умовах ринкової економіки.

4. Реалізація та захист прав та законних інтересів суб'єктів цивільного права в умовах запровадження засад цифрової економіки.

5. Розвиток приватного права України в умовах євроінтеграції та діджиталізації.

6. Удосконалення механізму реалізації та захисту права власності та інших речових прав.

7. Розширення спектру регулювання особистих немайнових відносин, забезпечення всебічного цивільно-правового захисту особистих немайнових прав фізичних та юридичних осіб.

8. Поглиблення регуляторного впливу договірних механізмів на розвиток приватно-правових відносин.

9. Удосконалення цивільно-правового статусу інституцій громадянського суспільства та суб'єктів публічного права.

10. Реалізація і цивільно-правовий захист житлових прав громадян.

11. Приватноправові засади регулювання сімейних відносин.

12. Роль нотаріату в охороні й захисті прав та інтересів учасників приватноправових відносин.

13. Цивільно-правові механізми забезпечення права на ефективний засіб юридичного захисту.

14. Оновлення положень цивільного та адміністративного законодавства, які регулюють відносини, пов'язані із соціальним забезпеченням громадянського суспільства.

15. Осучаснення доктринальних підходів до правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я на засадах диспозитивності та вільного волевиявлення.

16. Договірні способи розпорядження майном на випадок смерті.

17. Правове регулювання договірних відносин у сфері спадкування.

18. Цивільно-правовий механізм реалізації спадкових прав.

1.6. Цивільно-процесуальні механізми захисту суб'єктивних прав.

1. Теоретико-прикладні проблеми реалізації завдань цивільного судочинства в Україні.
2. Процесуальні гарантії реалізації права на справедливий суд.
3. Розширення юрисдикційних та неюрисдикційних механізмів захисту суб'єктивних цивільних прав.
4. Формування єдиної судової практики при застосуванні норм цивільного та господарського законодавства.
5. Розвиток принципів цивільного судочинства в контексті реформування судової системи України.
6. Забезпечення ефективності виконавчого провадження як завершальної стадії цивільного процесу.
7. Розроблення правової моделі інституту недієздатності фізичної особи на засадах європейської доктрини самостійності та автономності фізичних осіб, визнаних недієздатними, у процесуальних та особистих немайнових відносинах.

1.7. Правове забезпечення державної економічної політики в умовах євроінтеграції, дерегуляція у сфері підприємництва, реформа господарського та господарського процесуального законодавства.

1. Концептуальні засади розвитку економічного, господарського та комерційного права в Україні та зарубіжних країнах. Конституційні основи правопорядку у сфері господарювання.
2. Дослідження актуальних проблем систематизації та кодифікації господарського законодавства. Модернізація господарського законодавства на основі Господарського кодексу України, забезпечення його стабільності, узгодженості та компактності. Забезпечення імплементації в господарське законодавство України загальноєвропейських принципів організації та здійснення економічної діяльності, а також принципів сталого розвитку.
3. Господарсько-правове забезпечення формування та реалізації державної економічної політики в умовах євроінтеграції. Форми реалізації державою економічної політики. Основні напрями економічної політики держави. Прогнозування та планування економічного і соціального розвитку. Теоретико-правове обґрунтування сучасних засобів державного впливу на економіку у контексті формування інноваційної та експортно-орієнтованої економіки.
4. Проблеми підвищення економічної ефективності господарсько-правових норм. Економічний аналіз права як методологічний інструментарій оцінки ефективності господарсько-правових норм. Державна регуляторна політика: особливості формування та реалізації.
5. Оновлення правової парадигми організації та здійснення господарської (економічної) діяльності в Україні для забезпечення конструктивного поєднання, взаємоузгодження публічних та приватних інтересів у регулюванні

господарської (економічної) діяльності, суттєве покращення правових умов для розвитку української економіки та підвищення рівня життя населення.

6. Концептуальні засади розвитку господарського процесуального права, підвищення ефективності господарського судочинства, врегулювання господарських спорів з іноземним елементом.

7. Правовий статус суб'єктів господарського права. Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Право власності та обмежені речові права у сфері господарювання (право господарського відання, право оперативного управління). Особливості правового режиму публічної власності у сфері господарювання.

8. Проблеми правового забезпечення управління та регулювання господарської діяльності. Правове забезпечення саморегулювання господарської діяльності. Правові засади дерегуляції у сфері підприємництва. Корпоративна соціальна відповідальність: особливості господарсько-правового забезпечення.

9. Правове забезпечення цифрової складової національної економіки (цифрової економіки України) з урахуванням переваг та загроз цифровізації. Проблеми визначення правового статусу віртуальних суб'єктів (віртуальних підприємств зокрема) та правового режиму віртуальних об'єктів у сфері господарювання. Проблеми правового забезпечення господарсько-договірних відносин у разі застосування цифрових технологій при встановленні договірних зв'язків. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України.

10. Проблеми правового регулювання діяльності у окремих сферах господарювання та галузях економіки. Особливості організації та здійснення господарської діяльності у державному та комунальному секторах економіки України. Особливості організації та здійснення господарської діяльності у межах спеціальних правових режимів.

11. Правове забезпечення дотримання екологічних та соціальних пріоритетів у сфері господарювання. Господарсько-правове забезпечення розвитку екологічного підприємництва. Господарсько-правове забезпечення декарбонізації економіки. Господарсько-правове забезпечення соціальної спрямованості економіки.

12. Правове забезпечення соціального спрямування цифрової економіки.

13. Удосконалення механізмів управління державною власністю, підвищення ефективності правового регулювання економічних відносин у секторі державної економіки.

14. Розвиток корпоративного законодавства, реалізація та захист корпоративних прав на засадах європейських стандартів корпоративного управління.

15. Розвиток та напрацювання теоретико-методологічних засад правового забезпечення соціального сектору економіки України в сучасних умовах глобалізації, діджиталізації відповідно до європейських стандартів.

16. Правове забезпечення ринкових відносин в умовах сучасних глобальних викликів та сталого розвитку України.

17. Правові засади функціонування та розвитку центрів економічного розвитку (агломерації, міста), забезпечення збалансованого просторового розвитку територій, що входять до їх складу на основі інновацій (техніки та технологій).

18. Правове регулювання державної політики щодо стимулювання малого і середнього підприємництва через залучення інвестицій для реалізації перспективних інвестиційних та інноваційних проєктів.

19. Правове регулювання системи управління в сфері господарювання. Нова регуляторна політика в сфері здійснення господарської діяльності. Адаптація традиційних організаційних форм господарювання до цифрової економіки.

20. Оновлення правової парадигми організації та здійснення господарської (економічної) діяльності в Україні для забезпечення конструктивного поєднання, взаємоузгодження публічних та приватних інтересів у регулюванні господарської (економічної) діяльності, суттєве покращення правових умов для розвитку української економіки та підвищення рівня життя населення.

21. Правове забезпечення формування та реалізації державної політики в сфері цифрових технологій з питань захисту персональних даних, охорони інтелектуальної власності.

22. Державна підтримка розвитку високотехнологічних галузей економіки, формування правових засад розвитку робототехніки та штучного інтелекту, регулювання майнінгу та обігу криптовалют.

23. Правові засади розвитку добросовісної конкуренції та забезпечення конкурентоздатності суб'єктів господарювання.

24. Правові засади захисту ринків від глобальних викликів.

1.8. Правове регулювання інноваційного розвитку України в умовах глобальних викликів.

1. Правові засади державного сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримки інноваційних підприємств та стартапів.

2. Правове забезпечення інфраструктурної підтримки інноваційного процесу в національній інноваційній системі.

3. Нормативно-правове забезпечення форм та засобів організації інноваційного процесу.

4. Правовий аналіз оцінки економічної ефективності науково-технічної діяльності та управління інноваційними проєктами, визначення основних чинників, що впливають на ефективну комерціалізацію результатів інноваційної діяльності.

5. Нормативно-правове забезпечення стандартизації інноваційної діяльності, засобів та методів управління, питань універсалізації приватного та публічного обігу інновацій.

6. Правове регулювання цифрових активів та використання технології блокчейн у фінансовій сфері. Розвиток людського капіталу в умовах цифровізації.

7. Правове забезпечення функціонування України в межах єдиного європейського наукового й інноваційного простору.

8. Сприяння перегляду пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки з метою їх наближення до напрямів, визначених у розвинутих державах світу, на основі сучасних світових технологічних трендів.

9. Вдосконалення засад державної політики щодо стимулювання інноваційного підприємництва в умовах протидії ризикам загострення економічної кризи через пандемію.

10. Формування правових засад єдиного інноваційного та дослідницького (наукового) простору (ERA), участі української науки в Європейській хмарній ініціативі.

11. Впровадження та розповсюдження Інтернету речей, Великих даних (BigData), вирішення проблем захисту персональних даних.

12. Розробка пропозицій щодо вдосконалення державної політики у сфері захисту інформації, формування примірного переліку цифрових прав громадян з урахуванням європейських вимог та рекомендацій Організації Об'єднаних Націй.

13. Правове забезпечення розвитку цифрового землеробства для ефективного функціонування ринку землі в Україні.

14. Правове забезпечення модернізації сфери вищої освіти шляхом застосування новітніх технологій та інновацій.

15. Сприяння підвищенню інноваційної культури через освітню діяльність та науково-практичні заходи.

16. Правове забезпечення захисту прав громадян, дослідження етико-правових аспектів у зв'язку із запровадженням штучного інтелекту та інших складових цифровізації.

17. Правове забезпечення формування стратегії інтенсивності впровадження результатів інноваційної діяльності, економіко-правових механізмів реалізації наукових ідей, технічних рішень та трансферу технологій в інноваційних виробничих системах різного рівня правової організації.

18. Правове регулювання створення та функціонування патентних пулів (задачі та функції національних патентних пулів у соціально-пріоритетних сферах держави).

19. Правове регулювання відносин у сфері надання медичної допомоги на тлі сучасних загроз людської гідності та фундаментальним правам у зв'язку із застосуванням досягнень науки у медицині та біології.

1.9. Правове забезпечення інформаційної сфери.

1. Інформація та інформаційна сфера як об'єкти права, теорія, методологія і напрями розвитку інформаційного права; філософські й теоретико-правові

основи розвитку суспільних відносин в умовах розбудови інформаційного суспільства та суспільства знань.

2. Захист прав, свобод, приватності життя та безпеки людини в інформаційній сфері в умовах поширення інформаційних технологій, розвитку національного та глобального інформаційного простору.

3. Правові засади формування і реалізації державної інформаційної політики, розвитку системи державного управління та регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері; інформаційне законодавство і напрями його розвитку в контексті євроінтеграції України.

4. Правовий режим інформації, інформаційних ресурсів, продукції і послуг; правове регулювання формування національних інформаційних ресурсів та інформаційної інфраструктури і доступу до них; право власності в інформаційній сфері.

5. Правове забезпечення функціональних напрямів інформаційної діяльності: адміністративні послуги і доступ до публічної інформації; засоби масової інформації, реклама; видавнича, бібліотечна, архівна і музейна справи; державна статистика, документообіг; інформаційна діяльність в галузях освіти і науки, культури і мистецтв, в економічній, фінансовій, банківській та інших сферах.

6. Правові засади інформаційної діяльності Верховної Ради України та інших державних органів, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів та органів суду, закладів, установ, підприємств та організацій різних форм власності, неурядових організацій та інших інститутів громадянського суспільства.

7. Правові засади розвитку національних засобів масової інформації, захисту прав і свобод професійної діяльності журналістів, запобігання інформаційному насильству, інформаційній експансії та монополізації національного інформаційного простору, утвердження в національному інформаційному просторі духовних, культурних і моральних цінностей народу України.

8. Основи правової інформатики та соціально-правового моделювання, системної інформатизації нормотворчої, правозастосовної і правоосвітньої діяльності, розвитку електронного державного управління. Проблеми впровадження й розвитку інформаційно-правових підсистем електронного парламенту та е-урядування, електронних систем і баз даних в галузі держави і права в контексті розвитку парламентського контролю і децентралізації влади в Україні.

9. Історія інформаційного права і правового регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері; проблеми юридичної відповідальності, попередження, виявлення і припинення злочинів та інших правопорушень в інформаційній сфері.

10. Інформаційне право зарубіжних країн, порівняльне законодавство в інформаційній сфері; гармонізація та імплементація норм правових актів

Європейського Союзу та міжнародного інформаційного права в законодавство України; правові засади міжнародного співробітництва в інформаційній сфері.

1.10. Правове забезпечення у сфері цифрової трансформації.

1. Філософські й теоретико-правові основи формування і розвитку суспільних відносин в умовах цифрової трансформації; теорія, методологія і напрями правового забезпечення цифрової трансформації у різних сферах життєдіяльності людини, суспільства, держави та міжнародної спільноти.

2. Правові засади формування і реалізації державної політики у сфері цифрової трансформації, розвитку системи державного управління у цій сфері; правове регулювання створення та виробництва складових систем та засобів цифрової трансформації, розвитку цифрової інформаційної інфраструктури, ринку електронних комунікацій, користування радіочастотним ресурсом.

3. Теоретико-методологічні засади формування і розвитку новітніх правових засад щодо визначення понять, критеріїв, змісту та обсягів правоздатності, дієздатності і деліктоздатності штучного інтелекту і робототехніки, опрацювання проблем визначення їх спеціальної або загальної правосуб'єктності та юридичної відповідальності у цій сфері.

4. Правовий режим проектування, виробництва, впровадження та експлуатації сучасних систем і засобів цифрової трансформації та їх основних складових (технологій Інтернету речей, штучного інтелекту, робототехніки, криптовалют, технологій блокчейн, розумних контрактів, «хмарних» технологій, «великих даних», електронних комунікацій та соціальних мереж).

5. Правове забезпечення функціонування опорних кластерів розвитку для проведення цифрової трансформації у промисловості (Індустрія 4.0), в банківській сфері, енергетиці, освіті, державному управлінні, ретейлі, у сільському господарстві, «розумному» містобудуванні, у системі охорони здоров'я, науці та освіті тощо.

6. Проблеми правового регулювання з питань застосування автономних (безпілотних) транспортних засобів на основі використання технологій штучного інтелекту (автомобілів, літальних апаратів, морських та річних суден та ін.) з урахуванням прогнозованих змін міжнародного права про відкрите море, дорожній рух, цивільну авіацію тощо.

7. Напрями розвитку національного законодавства щодо ринку електронних комунікацій, користування радіочастотним ресурсом, впровадження технологій Інтернету речей, штучного інтелекту, робототехніки, криптовалют, технологій блокчейн, «хмарних» технологій, «великих даних» тощо.

8. Теоретико-правові основи захисту прав та безпеки людини, суспільства і держави в умовах застосування штучного інтелекту, робототехніки, хмарних технологій обчислення та технологій блокчейну, соціальних мереж, а також визначення юридичної відповідальності за правопорушення у цій сфері.

9. Законодавство зарубіжних країн, порівняльне законодавство у сфері цифрової трансформації; гармонізація та імплементація норм правових актів Європейського Союзу та міжнародного права в законодавство України відповідно до її зобов'язань; правові засади міжнародного співробітництва у сфері цифрового майбутнього.

10. Розробка комплексу правових засобів (публічно-правових та приватно-правових) попередження та зменшення негативних наслідків ризиків цифровізації (зростання кількості зловживань цифровими технологіями, випадків їх недбалого, непродуманого, легковажного або відверто антисуспільного використання тощо).

1.11. Правове забезпечення у сфері національної безпеки та оборони.

1. Теоретико-правові основи забезпечення національної, інформаційної та кібернетичної безпеки, захисту суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності України, прав та безпеки людини і громадянина.

2. Правові засади формування та реалізації державної політики з питань національної безпеки і оборони, розвитку системи забезпечення національної безпеки, реформування і розвитку суб'єктів сектору безпеки і оборони та оборонно-промислового комплексу в контексті євроатлантичної інтеграції України.

3. Теоретичні основи розвитку права національної безпеки, права міжнародної безпеки та військового права; методологічні та прикладні засади розвитку законодавства з питань національної безпеки і оборони, правового забезпечення організації та діяльності суб'єктів сектору безпеки, функціонування недержавних суб'єктів сектору безпеки як складової системи забезпечення національної безпеки України.

4. Правові засади забезпечення національної безпеки у зовнішньо - і внутрішньополітичній сферах, у сфері державної безпеки, у воєнній сфері та сфері безпеки державного кордону; модернізація правової політики України щодо стратегій економічної, енергетичної та екологічної безпеки в умовах глобальних і регіональних трансформацій.

5. Проблеми боротьби з тероризмом, кібернетичною та організованою злочинністю і корупцією, протидії злочинам проти основ національної безпеки, проти миру і безпеки людства та міжнародного правопорядку; законодавчого забезпечення оперативної-розшукової, розвідувальної та контррозвідувальної діяльності.

6. Актуальні проблеми забезпечення інформаційної безпеки України як однієї з основних функцій держави; правові та організаційні засади забезпечення кібернетичної безпеки, боротьби з кіберзлочинністю, кібершпигунством та кібертероризмом.

7. Правове забезпечення захисту персональних даних, інформації з обмеженим доступом, технічного захисту інформації, запобігання і протидії

негативним інформаційним впливам та впливам інформаційних технологій на шкоду людині, суспільству, державі та міжнародному правопорядку.

8. Правові аспекти становлення і розвитку демократичного контролю над воєнною організацією, державними і недержавними суб'єктами сектору безпеки; організаційно-правові засади цивільно-військового співробітництва, становлення і розвитку системи стратегічних комунікацій сектору безпеки і оборони та євроатлантичної інтеграції України.

9. Правові проблеми формування і розвитку систем регіональної (субрегіональної) та міжнародної безпеки, міжнародного співробітництва у цій сфері та гармонізації національного законодавства з нормами міжнародного права, законодавством ЄС і стандартами НАТО в галузі безпеки і оборони.

1.12. Правове забезпечення розвитку фінансової системи.

1. Використання європейських моделей реформування податкової та бюджетної сфери.

2. Аналітично-експертне опрацювання проектів нормативно-правових актів, що стосуються окремих аспектів публічних фінансів.

3. Налагодження міжнародних зв'язків з провідними науково-дослідними установами країн-членів ЄС, які займаються науково-теоретичним забезпеченням модернізаційних процесів у сфері публічних фінансів.

4. Забезпечити формування та широке застосування новітніх методів наукового пізнання у процесі науково-теоретичного опрацювання фінансово-правової проблематики.

5. Дослідження напрямків реформування системи фінансового права.

6. Здійснення науково-теоретичного опрацювання фінансово-правової проблематики орієнтуючись на суспільно-політичні та соціально-економічні реалії.

7. Забезпечення реалізації принципів верховенства права, справедливості і рівності у сфері оподаткування.

8. Проблеми та перспективи розвитку бюджетних (міжбюджетних) відносин.

9. Фінансова політика та податкова політика щодо стимулювання розвитку економіки в сучасних умовах.

10. Проблеми правового забезпечення реформування системи державного соціального страхування.

11. Розвиток диспозитивних методів регулювання у сфері фінансів (оподаткування).

12. Проблеми реформування податкового законодавства.

13. Дослідження правової природи податкового обов'язку.

14. Розробка принципів підходів до змісту, засад класифікації та видів податкових процедур.

15. Теоретико-прикладні проблеми підвищення фінансової грамотності населення в сучасних умовах глобального й національного фінансового ринку.

16. Модернізація податкової системи України щодо здійснення операцій з майновими правами інтелектуальної власності з урахуванням досвіду країн ЄС.

17. Гармонізація фінансового, податкового та бухгалтерського законодавства України у сфері комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності та трансферу технологій із врахуванням досвіду країн ЄС.

18. Правове регулювання створення національної ради платників податків, з метою захисту основних економічних прав та свобод людини.

19. Впровадження інституту публічного звітування органів державної влади з приводу витрачання бюджетних коштів.

20. Гармонізація законодавства України у сфері розвитку та функціонування небанківських фінансових установ із врахуванням досвіду країн ЄС.

1.13. Правове забезпечення формування та реалізації екологічної політики, земельної та аграрної реформи в Україні.

1. Формування наукових концепцій екологічного права та законодавства.

2. Дослідження актуальних проблем систематизації та кодифікації екологічного, земельного та аграрного законодавства.

3. Дослідження методологічних та філософських основ юридичної природи сучасного земельного, аграрного, екологічного права крізь призму реалізації Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722.

4. Дослідження стану та перспектив законодавчого регулювання екологічної безпеки.

5. Розвиток права на безпечне для життя і здоров'я довкілля (навколишнє природне середовище) та загальних екологічних прав людини та громадянина.

6. Дослідження договірних відносин в екологічному законодавстві України.

7. Дослідження права ЄС та втілення його стандартів у національне екологічне законодавство.

8. Правове забезпечення функціонування екосистем в сучасних умовах.

9. Актуальні проблеми використання, відтворення та охорони природних ресурсів і комплексів (земель, вод, надр, рослинного та тваринного світу, природних ресурсів виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу України).

10. Екологічна безпека та інтелектуальна власність. Зелена економіка, інновації та інтелектуальна власність.

11. Міжнародне співробітництво у сфері збереження біологічного різноманіття та правової охорони сортів рослин та порід тварин.

12. Проблеми реформування аграрного законодавства.

13. Міжнародний досвід правового регулювання земельної реформи.

14. Проблеми ефективності впливу правової доктрини на формування земельного та іншого законодавства на практику його застосування.

15. Дослідження актуальних проблем відносин власності на землю.
16. Дослідження земельно-реєстраційних відносин.
17. Розробка економіко-правового механізму використання та охорони земель.
18. Актуальні проблеми реформування земельного законодавства.
19. Адаптація аграрного законодавства до законодавства ЄС.
20. Правове регулювання ринку земель сільськогосподарського призначення.
21. Правове забезпечення сталого розвитку сільських територій.
22. Дослідження правових засад поведінки з відходами сільського господарства.
23. Правові засади використання біотехнологій у сільському господарстві.
24. Правові проблеми використання природних ресурсів у сільському господарстві.
25. Розвиток ветеринарного та фітосанітарного законодавства.
26. Визначення основних засад державної аграрної політики в Україні.
27. Правові проблеми соціального розвитку села.

1.14. Регулювання правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

1. Право інтелектуальної власності: історичні, гносеологічні, праксеологічні, методологічні, інституційні аспекти.
2. Право інтелектуальної власності в умовах інформаційного суспільства: особливості виникнення, реалізації та захисту.
3. Проблеми гармонізації прав людини, інтересів суспільства та прав інтелектуальної власності.
4. Управління правами інтелектуальної власності на фармацевтичному ринку з позиції пріоритетів прав людини.
5. Адаптація національного законодавства України до законодавства з інтелектуальної власності Європейського Союзу.
6. Міжнародні правові та економічні стандарти у сфері інтелектуальної власності та інноваційного розвитку України.
7. Правове регулювання конкуренції на ринку об'єктів права інтелектуальної власності у зоні вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом.
8. Проблеми захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності в мережі.
9. Міжнародні стандарти охорони та захисту прав інтелектуальної власності у державній політиці України.
10. Правова охорона нетипових (некласичних) об'єктів права інтелектуальної власності.
11. Юрисдикційні та неюрисдикційні засоби захисту прав інтелектуальної власності: шляхи вдосконалення.

12. Судова експертиза об'єктів права інтелектуальної власності: шляхи вдосконалення законодавства та правозастосування.

13. Патентна юстиція: світовий досвід та перспективи запровадження в Україні.

14. Альтернативні способи врегулювання спорів, що виникають з порушення прав інтелектуальної власності.

15. Правове забезпечення формування та реалізації державної політики в сфері інтелектуальної власності та інноваційного розвитку України.

16. Підтримка та просування об'єктів права інтелектуальної власності в контексті створення та популяризації бренду «Україна» у світі.

17. Національна система правової охорони інтелектуальної власності: проблеми інституційного складу та компетенцій.

18. Національна культура через призму інтелектуальної власності: проблеми правового забезпечення.

19. Ідеї, винахідництво, інноваційна діяльність, інтелектуальна власність у сфері освітньої та наукової діяльності: впровадження досвіду розвинених країн світу в національну освіту та науку.

20. Інкорпорація і систематизація як складові стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні.

21. Економіко-правові аспекти інтелектуальної власності у креативних індустріях.

22. Стратегічні напрями державної політики щодо попередження загроз національним інтересам і національній безпеці у сфері інтелектуальної власності.

23. Інтелектуальна власність та біобезпека: гармонізація національного законодавства із законодавством ЄС.

24. Інтелектуальна власність у сфері охорони здоров'я: забезпечення інноваційної вітчизняної медицини та фармації.

25. Інтелектуальна власність у цифровій економіці.

26. Економіко-правові проблеми інтенсифікації сфери інтелектуальної власності України під впливом нових викликів розвитку неоекономіки.

27. Економіко-правові проблеми створення та функціонування цілісних наукових, науково-виробничих систем (наукових парків, технопарків тощо), спрямованих на забезпечення збільшення виробництва інноваційної продукції.

28. Правове регулювання системи управління господарської діяльності інтелектуальної інноваційної інфраструктури в напрямку ефективного застосування інформаційно-комунікаційних технологій, нових бізнес процесів та трансферу технологій.

29. Економіко-правове регулювання процесів капіталізації майнових прав інтелектуальної власності.

30. Право інтелектуальної власності перед викликами COVID 19.

31. Розв'язання проблем створення, управління та комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності в умовах глобалізації світової ринкової економіки.

32. Правове забезпечення формування та реалізації державної політики в сфері інтелектуальної власності та інноваційного розвитку України.

33. Дослідження міжнародного та європейського досвіду правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в процесі гармонізації національного законодавства.

34. Дослідження економіко-правових проблем щодо інтелектуальної власності та її ролі у наноекономіці.

35. Інтелектуальна власність та цифрова економіка, технології блокчейн, штучний інтелект.

36. Біобезпека як складова права інтелектуальної власності.

1.15. Фундаментальні та прикладні проблеми наукового забезпечення боротьби зі злочинністю в Україні.

1. Формування сучасної доктрини кримінально-правової політики України, її вплив на практику кримінального правотворення і правозастосування.

2. Глобалізаційні процеси сучасності та їх вплив на теорію і практику кримінального права.

3. Вплив кримінально-правових наук на законодавство та практику боротьби зі злочинністю в Україні.

4. Проблеми кримінально-правового забезпечення охорони безпеки особи, суспільства, держави та людства від злочинних посягань, як актуальний напрям кримінально-правової політики держави.

5. Права та свободи людини і громадянина та їх забезпечення в доктрині кримінального права України.

6. Кримінально-правове забезпечення охорони критичної інфраструктури в Україні.

7. Вплив глобалізаційних процесів на стан злочинності в Україні.

8. Теоретичні та прикладні засади запобігання злочинності в умовах реформування українського суспільства.

9. Протидія легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом з використанням офшорних зон.

10. Удосконалення законодавства в сфері протидії кіберзлочинності.

11. Проблеми визначення воєнних злочинів, їх види у Кримінальному кодексі України та відмежування від військових злочинів.

12. Розробка доктрини кримінологічної політики та її втілення через стратегії запобігання злочинності.

13. Політика держави у сфері боротьби з корупційною злочинністю: проблеми відповідальності та запобігання.

14. Теоретичні та практичні проблеми боротьби зі злочинами у сфері господарської діяльності.

15. Теоретичні основи та практика реалізації безпечного міста.

16. Теорія і практика застосування сучасних технологій та інновацій у сфері створення безпечного соціального середовища, прогнозування і

планування злочинності.

17. Реформування органів кримінальної юстиції України в умовах європейської інтеграції та глобалізації.

18. Розробка доктрини та теоретико-методологічних основ формування сучасної кримінальної процесуальної політики.

19. Теоретичні засади підвищення ефективності правосуддя та забезпечення доступу до правосуддя.

20. Методологічні засади оцінки діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду.

21. Конвергенція кримінальної процесуальної форми в умовах глобалізації.

22. Проблема зловживання правом у кримінальному провадженні та законодавчі засоби її нейтралізації.

23. Медіація в кримінальному провадженні. Процесуальні засоби попередження вторинної віктимізації потерпілого в кримінальному провадженні.

24. Теоретичні та прикладні аспекти забезпечення дієвих та ефективних механізмів протидії корупції в судовій системі та органах прокуратури.

25. Антикорупційні стандарти кримінального процесуального законодавства України.

26. Кримінальне провадження з розслідування кримінальних проступків.

27. Процесуальний статус детектива, як суб'єкта процесуальної діяльності.

28. Право на безпеку як передумова реформи правоохоронної системи держави.

29. Єдність, взаємодія та консолідація в діяльності судових та правоохоронних органів.

30. Оптимізація системи і структури органів, що належать до системи правосуддя та правоохоронної діяльності.

31. Правові механізми зниження ризику конфлікту юрисдикцій в системі органів правосуддя та правоохоронної діяльності

32. Вплив європейських і міжнародних інституцій на удосконалення правового забезпечення та практику діяльності системи органів правосуддя та правоохоронних органів.

33. Наукові підходи до розробки правової доктрини кримінально-виконавчого права України і політики держави у сфері виконання покарань.

34. Використання технологій штучного інтелекту у протидії злочинності.

35. Кримінологічне забезпечення прав людини у зв'язку із поширенням використання технологій штучного інтелекту.

36. Методи виявлення та оцінки тіньової економічної діяльності як джерела злочинності.

37. Теоретичні та прикладні проблеми криміналістичного та судово-експертного забезпечення боротьби зі злочинністю.

38. Розроблення та впровадження інноваційних продуктів та електронних ресурсів в слідчу, прокурорську, судову та експертну діяльність.

39. Розроблення до використання та впровадження типових організаційно-

тактичних та науково-психологічних методів для органів правопорядку.

40. Розроблення та пропонування окремих автоматизованих криміналістичних методик для органів досудового розслідування та можливостей їх застосування під час судового розгляду.

41. Розроблення та пропонування криміналістичних методик щодо досудового розслідування кримінальних проступків.

42. Здійснення нормативно-правового, науково-технічного та технологічного забезпечення судово-експертної діяльності.

43. Розроблення та пропонування оптимальних судово-експертних методик.

1.16. Міжгалузеві дослідження.

1. Правові засоби запобігання та зменшення обсягу тіньової економіки.
2. Правове забезпечення розвитку експортного потенціалу України.
3. Правове стимулювання залучення інвестицій в економіку України.
4. Формування сприятливих умов розвитку промислового потенціалу.
5. Правові засоби деолігархізації економіки України.
6. Правове стимулювання розвитку транспортної галузі та транзитних потужностей України.
7. Створення правових умов подолання корупції в Україні.
8. Правовий розвиток стимулюючої функції податків.
9. Вдосконалення правових засад функціонування економіки України в умовах воєнного та надзвичайного станів.
10. Правове забезпечення реформування галузі охорони здоров'я.
11. Правове забезпечення реформування житлово-комунального господарства.
12. Створення правових засад націоналізації підприємств та природних об'єктів.

II. ЗВ'ЯЗКИ З ОРГАНАМИ ЗАКОНОДАВЧОЇ, ВИКОНАВЧОЇ ТА СУДОВОЇ ВЛАДИ

1. Набуття статусу головної науково-експертної установи з проведення незалежної науково-правової експертизи нормативно-правових актів, які розробляються Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, Офісом Президента України, а також здійснення моніторингу ефективності чинного законодавства та визначення перспективних напрямів його розвитку і вдосконалення.

2. Розробка правових засобів вдосконалення національної правової системи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку України.

3. Розробка концепцій розвитку галузевого законодавства України, надання рекомендацій з удосконалення правового забезпечення діяльності органів законодавчої, виконавчої та судової влади.

4. Наукове забезпечення законопроектної діяльності Верховної Ради України, входження науковців академії до складу науково-експертних рад та інших дорадчих органів при комітетах Верховної Ради України.

5. Участь науковців академії у підготовці та проведенні парламентських та комітетських слухань з питань розвитку галузевого законодавства.

6. Участь науковців академії у підготовці та науково-експертному супроводженні законопроектів, розроблених Комісією з питань правової реформи та її робочими групами.

7. Впровадження результатів наукової діяльності у законотворчу діяльність.

8. Забезпечення участі профільних наукових установ Національної академії правових наук України у науковому супроводженні конституційної реформи та децентралізації системи державного управління в Україні, проведенні наукових експертиз проектів законів, розробці складових електронного парламенту, електронного уряду та електронного суду, створенні єдиної системи нормативно-правової інформації державних органів та органів місцевого самоврядування, гармонізації законодавства України з нормами правових актів Європейського Союзу.

9. Підвищення ролі Національної академії правових наук України у підготовці довгострокової стратегії національної безпеки України, реформуванні та розвитку державної й недержавної складових сектору безпеки України, підготовці прогнозів і наслідків реалізації найважливіших рішень держави та їх міжнародно-правового забезпечення.

10. Участь науковців академії у роботі дорадчих органів, створюваних Главою держави, науково-експертне забезпечення діяльності Офісу Президента України.

11. Науково-експертне забезпечення нормотворчої діяльності Кабінету Міністрів України та діяльності щодо розробки проектів законів, які вносяться Урядом у порядку законодавчої ініціативи.

12. Участь науковців академії у діяльності Міністерства освіти і науки України у частині формування та реалізації сучасної державної політики у сфері розвитку української науки.

13. Науково-експертне забезпечення діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, участь науковців у роботі їх дорадчих органів.

14. Широке співробітництво з Національною радою з питань розвитку науки і технологій, як постійно діючим органом при Кабінетові Міністрів України.

15. Забезпечення співпраці з Конституційним Судом України, Верховним Судом, Вищим антикорупційним судом, Офісом Генерального прокурора України, Національним агентством з питань запобігання корупції, Національним антикорупційним бюро України, Державним бюро розслідувань.

16. Сприяння системному й всебічному науковому обґрунтуванню правозастосовчої діяльності органів державної влади, формуванню науково обґрунтованої стратегії й тактики механізму правозастосування.

17. Виконання наукових і науково-технічних замовлень органів державної влади в сфері права, надання консультативних висновків, проведення спільних науково-практичних заходів з органами державної влади у сфері правотворення та правозастосування, вдосконалення чинного законодавства України.

18. Запровадження практики підготовки й подання на розгляд центральних органів виконавчої влади експертно-аналітичних та моніторингових доповідей за напрямками забезпечення верховенства права та адаптації законодавства України до законодавства ЄС.

ІІІ. СПІВПРАЦЯ З МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Активізація роботи регіональних наукових центрів та науково-дослідних інститутів академії з місцевими органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

2. Налагодження постійної взаємодії із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування.

3. Забезпечення прав та інтересів територіальних громад, органів місцевого самоврядування на державному рівні при підготовці, прийнятті та внесенні змін до нормативно-правових актів центральними органами виконавчої влади шляхом моніторингу, аналізу проектів нормативно-правових актів та підготовки пропозицій до них; аналізу чинного законодавства та наслідків його впливу на інтереси територіальних громад, внесення відповідних пропозицій щодо його вдосконалення.

4. Сприяння залученню науковців академії до роботи у складі консультативно-дорадчих органів, робочих груп та інших допоміжних структурних підрозділів місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

5. Поглиблення науково-методичного забезпечення діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

6. Запровадження механізмів співпраці з органами місцевого самоврядування у питаннях розроблення та координації регіональних програм розвитку промисловості з використанням механізмів державної підтримки пріоритетних напрямів розвитку регіону, що визначені на засадах смарт-спеціалізацій, та державної підтримки суб'єктів господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність відповідно до цих пріоритетів.

7. Участь у розробці регіональних інвестиційних проектів, спрямованих на підтримку новоутворених суб'єктів малого підприємництва і створення нових робочих місць.

8. Дослідження пріоритетних сфер смарт-спеціалізації Харківської області.

9. Організація і проведення майстер-класів (тренінгів) з правових питань для підвищення професійного рівня фахівців сфери підприємництва, популяризації та активізації підприємницької діяльності в регіонах.

10. Налагодження системи моніторингу стану регіонального та муніципального розвитку, узагальнення й аналіз кращих практик регіонального та муніципального управління, підготовка моніторингових звітів та аналітичних доповідей з цих питань та внесення їх на розгляд місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

11. Організація та проведення науково-практичних заходів, спрямованих на підвищення управлінської ефективності роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, організація та проведення навчальних семінарів та тренінгів для спеціалістів цих органів.

12. Широке використання сучасних інформаційних технологій для дистанційного консультування місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також здійснення просвітницької діяльності у сфері територіальної організації влади, муніципального права, форм локальної демократії.

IV. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА, ПРОСВІТНИЦЬКА ТА ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Забезпечення роботи в кожній науковій установі академії офіційного веб-сайту та розміщення на них актуальної та важливої інформації про їх діяльність.

2. Інформування громадськості про пріоритетні напрями розвитку правової науки, роль Національної академії правових наук України, а також результати наукових досліджень через засоби масової інформації та інтернет.

3. Удосконалення представлення академії у соціальних мережах; поширення інформації про її діяльність шляхом розміщення публікацій фахівців НАПрН України в центральній та регіональній пресі, їх участі в аналітичних теле- та радіопрограмах, надання експертних коментарів засобам масової інформації.

4. Створення в НАПрН України постійно діючої он-лайн платформи (групи в Viber, WhatsApp, Telegram) для обговорення питань діяльності академії та прийняття оперативних рішень.

5. Поступове забезпечення переходу науково-дослідних установ на електронний документообіг.

6. Підвищення рейтингів наукових видань академії та її структурних підрозділів, включення до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі юридичних наук, затверджених МОН України.

7. Подальша інтеграція збірників наукових праць академії та її науково-дослідних установ в європейські та світові системи індексації друкованих та електронних видань, забезпечення відповідності видання європейським стандартам друкованої наукової літератури. Вхідження наукового юридичного журналу «Вісник Національної академії правових наук України» до міжнародної наукометричної бази Scopus.

8. Поширення практики заснування науково-дослідними установами академії електронних фахових видань.

9. Залучення провідних зарубіжних учених-правників до роботи наукових рад та редакційних колегій наукових видань установ академії.

10. Підготовка науково-практичних коментарів до законодавства та науково-методичних рекомендацій і роз'яснень щодо правозастосовчої діяльності у сфері держави і права.

11. Підвищення наукової активності науковців академії, посилення їх публікаційної діяльності, у першу чергу стосовно публікування наукових праць у міжнародних рейтингових виданнях, застосування наукометричних показників, як об'єктивного індикатора оцінки актуальності й якості результатів науково-дослідної роботи науковців.

12. Завершення видання Великої української юридичної енциклопедії у 20-ти томах.

13. Поповнення та розширення фонду наукової бібліотеки Національної академії правових наук України, в тому числі шляхом обов'язкової розсилки юридичних видань, підготовлених та опублікованих науковими установами, що перебувають у віданні академії.

14. Створення електронного каталогу та автоматизації бібліотечних процесів задля удосконалення порядку надання бібліотечних послуг.

15. Проведення широкої просвітницької роботи щодо підвищення загального рівня правосвідомості та правової культури населення, подолання правового нігілізму, вдосконалення системи правової освіти населення, набуття громадянами необхідного рівня правових знань, формування у них поваги до права, а також підвищення рівня правової свідомості та кваліфікації юристів, представників громадських організацій, службовців державних органів та органів місцевого самоврядування.

16. Актуалізація діяльності щодо висвітлення на офіційному сайті академії, у соціальних мережах та ЗМІ досягнень у галузі наукового-дослідної роботи та підготовки наукових кадрів.

17. Підтримки, заохочення та стимулювання молоді в здобуті правової освіти. Визначення шляхів залучення і заохочення талановитої молоді до дослідницької діяльності в академії та її структурних підрозділів.

V. РОЗВИТОК ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

1. Участь членів Академії у розробці Концепції розвитку юридичної освіти та формуванні законодавства про вищу юридичну освіту.

2. Розробка напрямків забезпечення високої якості підготовки правників шляхом підвищення рівня викладання у правничих школах.

3. Забезпечення розробок сучасних методик викладання, підготовки учбової та методичної літератури, впровадження інтерактивних методів у навчальний процес.

4. Участь в адаптації навчального процесу в правничих школах до дистанційних умов навчання, розробка відповідних методик, формування нових інформаційно-навчальних платформ, підготовка відеокурсів лекцій тощо.

5. Участь у розробці освітніх, професійних та етичних стандартів правників.

6. Забезпечення «практикоорієнтованості» вищої юридичної освіти, впровадження кейсового методу навчання, розширення практики використання юридичних клінік, залучення в навчальний процес практичних працівників (суддів, адвокатів, нотаріусів, прокурорів, правових радників).

7. Сприяння безперервному розвитку правників та навчанню впродовж життя, забезпечення безперервного поглиблення, розширення й оновлення ними своїх професійних знань, вмінь та навичок, здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права.

8. Формування сучасних механізмів та форм підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників у сфері права.

VI. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

1. Активізація державно-правових досліджень і розробок, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності вітчизняної правової науки.

2. Залучення провідних іноземних учених-правників до роботи Національної академії правових наук України, в тому числі в якості іноземних членів академії.

3. Створення ефективної й інноваційної інфраструктури розвитку міжнародного співробітництва та партнерства, встановлення нових, закріплення існуючих зв'язків та подальше поглиблення співробітництва у науковій сфері з інститутами та університетами країн Європейського Союзу та інших держав, підготовка та підписання меморандумів про співробітництво.

4. Системна робота по забезпеченню інтеграції національного сектору державно-правових досліджень і розробок у світовий і європейський дослідницький простір шляхом оприлюднення результатів наукових досліджень у міжнародних та зарубіжних виданнях, в організації та проведенні міжнародних наукових заходів, а також участі співробітників академії у наукових заходах, які організуються та проводяться в зарубіжних країнах.

5. Забезпечення доступу вчених Національної академії правових наук України, її науково-дослідних установ, а також апарату президії до баз даних наукових журналів, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science.

6. Стимулювання та заохочення вчених Національної академії правових наук України, її науково-дослідних установ, а також апарату президії до наукових публікацій у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, зокрема шляхом їх преміювання.

7. Забезпечення поширення публікацій вчених Національної академії правових наук України, науково-дослідних установ та апарату президії у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science спільно з іноземними партнерами академії.

8. Стимулювання подання публікацій молодих учених у міжнародні рейтингові видання (Scopus, Web of Science), апробації результатів досліджень

на міжнародних наукових конференціях, симпозіумах, колоквиумах, круглих столах.

9. Установлення партнерських відносин з науково-дослідницькими центрами зарубіжних держав, реалізація спільних проектів та досліджень із міжнародними та зарубіжними партнерами, сприяння стажуванню співробітників академії за міжнародними проектами та програмами, а також їх індивідуальної участі у міжнародних дослідницьких проектах.

10. Підготовка проектів та подання апікацій (у тому числі колективних) на участь у різноманітних грантових програмах підтримки та розвитку наукової діяльності, використання зв'язків з провідними європейськими науковими інституціями для забезпечення залучення академії та її науково-дослідних установ у якості партнерів для участі в указаних грантових програмах, направлених на закріплення партнерства Україна – ЄС.

11. Організація і проведення міжнародних наукових заходів, а також сприяння участі науковців академії у наукових заходах, що організуються та проводяться в зарубіжних країнах, з метою публічної презентації результатів діяльності академії.

VII. СПІВПРАЦЯ З НАЦІОНАЛЬНОЮ АКАДЕМІЄЮ НАУК УКРАЇНИ ТА ГАЛУЗЕВИМИ НАЦІОНАЛЬНИМИ АКАДЕМІЯМИ

1. Формування спільних програм наукових досліджень Національної академії наук України та національних галузевих академій наук.

2. Спільне ініціювання внесення змін до складу Міжвідомчої ради з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні.

3. Проведення спільних академічних читань з наукового обговорення найскладніших та найбільш актуальних проблем сучасного державотворення і правотворення в Україні із запрошенням передусім представників Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України та інших наукових установ.

4. Проведення науково-практичних семінарів з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій щодо практичних аспектів захисту та управління об'єктами інтелектуальної власності для представників наукових установ НАН України та національних галузевих академій.

5. Створення спільно з Національною академією наук України національної наукометричної системи даних на базі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

VIII. ІНТЕГРАЦІЯ НАУКИ ТА ОСВІТИ

1. Зміцнення інтеграційних зв'язків науки та вищої школи, установлення ефективної взаємодії університетів із науковими установами академії.

2. Спільна з провідними університетами підготовка і видання підручників, навчальних посібників, енциклопедичної й довідкової літератури, а також рецензування підручників і навчальних програм на предмет відповідності сучасним науковим знанням.

3. Створення разом з провідними закладами вищої освіти спільних наукових підрозділів та забезпечення їх діяльності.

4. Співпраця з закладами вищої освіти у галузі підготовки фахівців за різними кваліфікаційними рівнями, у тому числі магістра, доктора філософії та доктора наук.

5. Утворення спільно з провідними закладами вищої освіти науково-навчальних об'єднань.

6. Спільне проведення з провідними університетами наукових заходів, зокрема конференцій, читань, «круглих столів», презентацій тощо.

7. Залучення дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та науковців установ академії до освітянської діяльності, зокрема до викладання у провідних закладах вищої освіти юридичного профілю.

8. Укладення договорів про наукове співробітництво з провідними закладами вищої освіти України та інших держав.

9. Розвиток системи підвищення кваліфікації та наукового стажування науково-педагогічних працівників в установах НАПрН України.

ІХ. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБЛЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

1. Органічне поєднання в діяльності академії принципів колегіальності шляхом чіткого розмежування функцій, повноважень і відповідальності управлінських структур, прозорості в діяльності академії та її структурних підрозділів.

2. Перегляд й уточнення статутних завдань і функцій НАПрН України, чітке визначення обов'язків дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів, вдосконалення структури НАПрН України та системи управління об'єктами державної власності, створення системи наглядових рад в наукових установах НАПрН, забезпечення належного внутрішнього контролю за організаційною та фінансово-господарською діяльністю.

3. Створення ефективної системи щорічної регулярної звітності кожного члена академії перед своїм відділенням, регіональним центром та президією НАПрН України за напрямками своєї діяльності.

4. Підготовка та відзначення 30-річчя заснування НАПрН України.

5. Реорганізація, оптимізація та розвиток структурних підрозділів академії.

6. Забезпечення відкритості процесу розробки основних управлінських рішень, їх експертизи та затвердження.

7. Запровадження сучасних інформаційних технологій документообігу, контролю за виконанням управлінських рішень, скорочення кількості документів внутрішнього обігу, номенклатури справ.

8. Створення умов з боку президії та наукових установ необхідних для успішного проходження Державної атестації наукових установ НАПрН України та їх віднесення до I класифікаційної групи.

9. Обмін досвідом між науковими установами НАПрН України з приводу проходження державної атестації наукових установ.

10. Удосконалення системи та механізму оцінювання учасників конкурсу для заміщення вакантних посад наукових працівників за об'єктивними та прозорими критеріями.

11. Відзначення президією академії наукових працівників науково-дослідних установ за вагомий внесок у розвиток науки, значні трудові здобутки та високий рівень професійної майстерності.

12. Створення комісії з академічної етики та наукової доброчесності, як дієвого інструментарію запобігання академічному плагіату в працях наукових працівників та дотримання статутних обов'язків членами академії.

13. Розроблення й запровадження Етичного кодексу вченого Національної академії правових наук України.

14. Посилення контролю з боку президії та відділень за дотриманням членами академії статутних вимог, включення до порядку денного обговорення цих питань з прийняттям відповідних рішень стосовно осіб, які порушують свої статутні обов'язки.

15. Створення умов для вивчення іноземних мов науковими працівниками академії, запрошення іноземних фахівців – носіїв мови для формування мовної практики та розвитку навичок ділового спілкування іноземними мовами.

16. Сприяння розвитку наукової та адміністративної кар'єри працівників науково-дослідних установ та апарату президії НАПрН України.

17. Створення та розвиток аспірантури та докторантури в усіх наукових установах системи НАПрН України.

18. Створення умов необхідних для відкриття при наукових установах академії спеціалізованих вчених рад по захисту дисертації доктора філософії та доктора юридичних наук.

19. Створення та забезпечення ефективної діяльності Ради молодих вчених при Національній академії правових наук України.

20. Розробка та створення он-лайн платформи для електронного голосування дійсними членами (академіками) та членами-кореспондентами НАПрН України, які з поважних причин (хвороба, іноземне відрядження тощо) не змогли прибути на засідання загальних зборів академії і взяти участь у голосуванні за нових членів академії, а також за прийняття важливих для розвитку НАПрН України рішень.

Х. ПЛАНУВАННЯ ТА КООРДИНАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Посилення ролі та значущості відділень академії, перетворення їх у продуктивний структурний підрозділ, що визначає актуальні, перспективні напрями фундаментальних і прикладних наукових досліджень у певній галузі юридичних знань та впливає на ефективність діяльності наукових установ.

2. Оптимізація планування та координації фундаментальних наукових досліджень шляхом:

а) визначення відділеннями академії пріоритетних напрямів розвитку певних галузей правової науки, які виступатимуть орієнтирами для наукових установ щодо обрання тематики наукових фундаментальних досліджень;

б) обов'язкового включення членів відділень до складу вчених рад профільних наукових установ;

в) обговорення і попереднє схвалення відділеннями тематики заявлених фундаментальних наукових досліджень;

г) скорочення строків виконання фундаментальних наукових досліджень до 3-4 років, прикладних – 1-2 роки.

3. Вжиття заходів щодо поступового зменшення кількості фундаментальних наукових досліджень і відповідно збільшення частки прикладних наукових досліджень, а також активізація участі у наукових дослідженнях з окремих цільових державних програм.

4. Розроблення заходів із забезпечення впровадження результатів завершених наукових досліджень і розробок та організації системи здійснення моніторингу ефективності їх впровадження.

5. Запровадження більш дієвих механізмів з координації тематики дисертаційних досліджень в наукових установах та закладах вищої освіти, які здійснюють наукову діяльність в галузі права.

6. Поширення обов'язкової практики передзахисних наукових доповідей з проблематики підготовлених докторських дисертацій на розширених засіданнях відділень академії.

ХІ. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

1. Розвиток системи комерціалізації результатів наукової та науково-дослідницької діяльності установ академії, збільшення частки надходжень до спеціального фонду бюджету в загальних надходженнях академії.

2. Проведення на договірних засадах науково-дослідних робіт у сфері адміністративного, конституційного, муніципального, цивільного, кримінального, земельного, фінансового, податкового, господарського та інших галузей права з актуальних питань розвитку держави і права.

3. Здійснення проектування та наукової експертизи проектів актів та інших рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів, посадових осіб, а також підприємств, організацій, установ на підставі угод, укладених з цими суб'єктами.

4. Посилення роботи з надання консультативних послуг юридичним та фізичним особам за господарськими договорами.

5. Впровадження договірних засад у практику надання консультативних послуг з питань наукових досліджень, їх організації, наукового та бібліографічного обслуговування, рецензування наукової та навчально-методичної продукції.

6. Розширення участі наукових установ у конкурсах на здобуття грантів для проведення досліджень.

ХІІ. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ПІДВИЩЕННЯ ПРЕСТИЖУ НАУКОВОЇ ПРАЦІ

1. Регулярне проведення атестації наукових співробітників, відповідно до положень чинних нормативно-правових актів, не допущення зарахування на посади тих осіб, які не пройшли атестацію і не відповідають встановленим кваліфікаційним вимогам.

2. Досягнення збалансованого підходу до визначення кількості наукових посад у штатному розписі установи, мінімізація кількості посад, які не віднесені до наукових.

3. Забезпечення чисельності наукових співробітників установ не менше 85% від загальної кількості працюючих, а співвідношення працюючих на постійній основі і на умовах сумісництва – 65% до 35%.

4. Оптимізація системи матеріального й морального стимулювання наукових співробітників та працівників академії.

5. Створення сучасних комфортних умов для праці вчених та їх відпочинку.

6. Підвищення ефективності кадрової політики, яка має бути спрямована на забезпечення стимулювання постійного підвищення професійної майстерності, кар'єрне зростання науковців.

7. Сприяння підняттю престижу наукової діяльності у державознавчій сфері, залученню до неї талановитої молоді, міжнародним обмінам, стажуванню, а також фінансовій підтримці молодих науковців через гранти, премії, стипендії державних, зарубіжних і міжнародних установ та організацій.

8. Розширення практики нагородження державними відзнаками вчених та співробітників Національної академії правових наук України.

9. Утвердження в науковій спільноті атмосфери дотримання норм наукової етики.